

Velesejem se bliža zaključku

Kupčije gredo v splošnem dobro — Skupina francoskih bojnikov na velesejmu

Ljubljana, 8. junija. Se tri dni in letošnji pomladanski velesejem se zaključuje. Kljub težkim časom, ki jih preživlja zlasti naše gospodarstvo, je naš velesejem zopet pokazal, kako potreben je, če hočemo biti z zunanji svetom v tesnih stikih in mu pokazati sadove svojega dela. Zadnje dni je ovrnil poset dežel in govorilo se je, da bo velesejem podoben, kar pa ni res. Končno se nas bo menda nebo usmili, da bo nehalo deževati in tako lahko upamo, da bo zlasti jutri in v nedeljo na sejmšču zopet tako z vaho, kakor je bilo zadnje nedelje. Kupčije gredo v splošnem dobro, kupci se zlasti zanimajo za preproge, vozove in pohištvo.

Včeraj je posetila velesejem gospodinja Sola iz Male Loke na Dolenjskem, danes pa večja skupina solunskih bojnikov iz Francije, ki poročamo o njih tudi na drugem mestu. Francozi so si z velikim zanimanjem ogledali vse paviljone in nakupili mnogo drobnih spominov na naš velesejem.

Ze v prvi vrsti je treba pripomniti, da bi bil velesejem takorekoc brez repa — da ne rečemo brez glave —, če bi ne bilo na njem veseljenjskega prostora. Pri tem se ne da nič spremeniti niti s pripomočki; na velesejmu vlada takšna imenitna harmonija kot v božjem stvarstvu. No, reporter vam pa vseeno lahko zaupa, da ne gre zamenjavati veseljenjskih paviljonov s razstavami.

V orientaciji naj vam služi naslednja situacija: Na veseljenjski prostor lahko prideš od severa, juga in vzhoda. Ne smete misliti, da ima sam veseljenjski prostor dva vhoda, in da lahko nam priidete tudi od glavnih vhodnih vrat — le po naključju. Mnogo je izvoljenih in poklicanih, zato bi bilo pri vstopu na veseljenjski prostor tesno, četudi bi jih bilo še 90. Vse poti drže v Rim, na velesejmu pa v Lattermanov drevored.

V Ljubljani smo imeli te dni veseljni potop — nikakor ne v minijaturi. Vendar optimizem ni utonil na velesejmu in na veseljenjskem prostoru niso izvešili črnih zastav. Zlastno je pa bilo, saj se ni vrtil vrtljak, zlatih deklet nismo ščipali in niti ne ticali hlače — obeh spolov — na tobooganu. Včeraj popoldne smo doživeli čudež, začelo se sijati sonce. Pomislite, niti deževal ni več. Takšne dogodke pri nas proslavljamo, posebno, ko imamo velesejem. Od vzhoda, severa in juga so pričeli prihajati ljudje na velesejem in troje vrat je bilo premalo. Vsi so bili oboroženi z dežniki, kot da je bil na velesejmu kongres mareljarjev. S tega kongresa so poslali pozdravne brzojavke svetcu Eliji.

Veseljenjski prostor — vrtljak, zlata dekleta, pasji, odnosno živalski paradiz, avtodrom, toboogan, strelšča in neštete pasti za okrogel dinarje, restavracije, klobase, čevabčiči, čokolada in zabavni filmi pod nemilim nebom. Ta imenitna enačba pa ima še mnogo neznank, ki jih je treba poiskati. Vendar ni treba nikomur »vleči« kvadratnega korena, pač pa dinarje iz žepa. In to je najlepše v imenitnem človeškem življenju — vsa druga filozofija je pred tem polomija — vleči denarce iz žepa za dobre namene, za blagor skromnega srca in okroglega trebuščka. K temu lahko le pripomnimo, da ljudje najdejo v velesejemskem Pratu mnogo več ve-

selja kot izgube denarja in da vlačijo iz žepov tudi kače.

Večen spomenik zasluži, kdor je spoznal, da so najrazličnejše priprave za premikanje ter vrtenje ljudem v največjo zabavo. Vrtljak je v dvojnem pomenu besede nebeski izum — ker bi ga morali imeti tudi v nebesih in ker je pač na njem tako imenitno. Reporter se je razjokal od žalosti, ker ne more biti v koži devic, ki uživajo tako blažene trenutke na lesenih konjčkih na vrtljaku. Tako jih stiskajo, da jim pokajo lesena rebra. Se bolj imenitno je na tobooganu. Na premikajočih se stopnicah so zopet najbolj srečne dame, zlasti one v ozkih krilih. Najbolj imenitno je, da se jim nikomur ne mudi, če lezejo za njimi moški. Visek duhovitosti je, da se lahko dame pripeljejo na tobooganu po tekočem jermenu z nogami kviku. Vsaj njim se zdi in k temu pač ne moremo ničesar pripomniti.

Pri avtodromu in na njem najdeš marsikakšno idejo. Zakaj bi n. pr. ne preuredili ter modernizirali naše cestne železnice v avtodrom? Tako dobičkanosna podjetja se ni videl svet. »Samo« 5 Din za nekaj minut! Denar sploh ne igra nobene vloge, glavni pomen imajo karamboli. Naš tramvaj bi se naj torej pobiral za številnejše karambole. Predlagamo vozniče namestu voznikov. Izkušnje kažejo, da karamboli katastrofalno narasčajo, če je vsaj ena šoferka na avtodromu.

Reflektorji ožarjajo zlato, odnosno bronirane Venere. — Gospoda, izvolite si pohižje ogledati! Vidite, vsa je zlata, tudi noge! Ta čepica je njena edina obleka! Vi, otroci pa na »ringelapik«, to je samo za odrasle! Pri predstavi boste videli zlato Venere gole, ker ne potrebujejo obleke. Vstop je dovoljen samo odraslim, nad 20 let starim. Izvolite, predstava se takoj začne! — Zlate Venere mežikajo, sicer so pa izredno dostojanstvene, čeprav so podobne mikavnim dekletom iz Rožne doline. Krepostni možje imajo svet strah pred temi božanskimi bitji, zlasti v spremstvu žena, ki bi jim nedvomno štele v zlo, če bi vedele, da so hodili skrivaj otipavati zlato kožo.

Reporter lahko le pripomni, da se za zlato kožo skriva marsikaj, česar niti ne slutijo oni, ki hodijo obdovajati uboga dekleta.

Na velesejmu se pripravljajo tudi na vojno; »bombe« mečejo moške s takšno verno, da jih podjetni možakarji, ki sučejo jezike vprav divje — seveda nemško — komaj sproti zalagajo s »strelivom«. Na velesejmu je nešteto izumov, a najimenitnejši je ta, kako se najlažje iznebiš dinarčkov. Najbolj originalno izvajanje dinarjev je pa domači izum. Če zabiješ 10 cm dol žebelj v bruno s tremi udarci, dobiš kosček čokolade. Zaradi tiste čokolade ne bo nihče trpel na zaprtosti. Se marsikje dobiš čokolado za nagrado in povsod res zaslužen. Škoda, da ne pridejo na tako lepo misel še kje druge, da bi vabili ljudi na tekmovalstvo s kladvi ali lopatami. Na primer, kdor bi znal bolje sukati lopato, bi mu ne bilo treba plačati za to čast, drugi bi pa naj plačali. Tekmovalci bi lahko na cestah ali v Ljubljani.

No, zdaj bo treba odložiti pero in zopet vzeti v roke dežnik.

Prva bolgarska komedija na našem odru

Lep uspeh vpriporitve prvega bolgarskega odrskega dela v slovenščini

Ljubljana, 8. junija. Prva bolgarska komedija na našem odru! To literarno novost nam je pripravil Rasto Pustoslavšek, eden najstarejših in najbolj agilnih propagatorjev bolgarske kulturne vzajemnosti. Hvaležni smo mu za to dejanje in samo želimo, da sledi njegovemu vzgledu več naših prevajalcev; hkratu pa se menda lahko nadejamo, da najde pot na bolgarske odre tudi naša, jugoslovenska in posebej še slovenska drama.

Da se zaveda vsa naša javnost velikega pomena čim ožjih duhovnih stikov z Bolgari, je dokazala sredi polna hiša dramskega gledališča, živo zanimanje za prvo bolgarsko odrsko delo v slovenščini in topli sprejem novosti po naši publikli.

Prevajalec Pustoslavšek je iz bolgarske književnosti izbral komedijo, ki nam je brez tipično nacionalnih, folklorne, miselnosti in čustveno bolgarsko svojih lastnosti takoj izlaskar razumljiva in užitna. St. L. Kostov, plodovit bolgarski dramatik, je s svojim »Goljemanovim« zdel čisto vsesplošno, nekoliko mednarodno snov. Politično karierstvo, stremušvo po najvišjih klinih, po imenitnosti in vplivni moči je naslikal v močno razgibanem dejanju treh aktov kajpak v čim bolj zabavni in satirni obliki.

Ker obvladuje Kostov živ in vedno neravno tekoč dialog, ustvarja jasne in igralški učinkovite značaje ter zna dejanje stopnjevaje vzdrževati v napetosti do kraja, mora njegova komedija, ako se dobro igra, dosežati uspeh pri publikli, ki se vedno rada smeje, zlasti pa škodoželjno smeje. Med Bolgari je žal »Goljemanov« baje »največji uspeh, kar jih pomeni Bolgarija«; tako poroča naš Gledališki list.

V Ljubljani smo videli že nekaj po snovi in miselnosti sorodnih komedij in kdor se je naslajal v zadnji dobi ob Nušičevih »Ministrice« ali ob »Winzigov« ali celo ob Cankarjevem »Za narodov blagov«, bo ponovno užival ob krotkejšem Goljemanovem.

Režiser g. prof. O. Šest je izkušal čim bolj izkoristiti zabavno satirno stran komedije in v vsemi sredstvih izraziti misel, da kdor previsoko zleti, tem niže pade. Celo slika junakova se postavi pokonci, ko je Goljemanov v svoji nadi že na cilju, sam ministrski kandidat takrat vzraste mahoma visoko nad tlom, a končno se vdre globoko pod tla, ko se njegova nada razprši v nič. Čisto teatralno stran pa je še posebej povdarila režija s figuro narodnega poslanca Čavdarova, onemoglega starčka, ki se lovi za Goljemanovo hčerko

Vjeno, zaljubljen v krepkega mladeniča. Uspeh teh zunanjih trikov v komediji, ki noče biti docela verjetna, je seveda na gledalca zmerom popoln: smeje se in zadovoljno ploska.

Naslovni junak Goljemanov, narodni poslanec, bivši učitelj, bogat posestnik treh hiš in posestev, a hkratu umazan skopuh, smešen častihlepež, komedijantski pozor, ki ga končno duševno ubije megalomanija, je našel izvrstnega predstvaljalca v g. Cesarju. Vločevil je že več enakih značajev in tudi Goljemanov v svojo govornico in s celo vrsto značilnih potez mu bo prinašal mnogo priznanja hvaležnih smejalcev.

Druga velika uloga je zaljubljeni stari Čavdarov, tekmeč za ministrski stolec, a hkratu smešen snubač deklškega roznega popka. Igra ga g. Kralj z drastično karikaturom, ki čim bolj povdarja razliko v starosti med snubnikom in snubačem ter iz zavi kajpak vsesplošno zabavaje.

Tretja moška uloga je novinar Gorilov, klečepaz, vseved, a hkratu koristilovec, ki mu daje g. Jerman krepkega naravnega izraza. Živa tipa iz ljudstva sta malomestni župan g. Lipaha v bolgarski narodni noši, pa gimnazijski ravnatelj g. Pluta, ki je z njim zopet ustvaril prav imenitno saržo. Vedno molčeči, plaši in družabno nepomagljivi uradnik Petranov je g. Bratina, kakor je bil včasih Dulski; ostro karakteriziran uradni Sirkov je g. Skrbnišek, zelo simpatičen Kirčev, ljubimec Vjene, g. Drenovec in, kakor vselej, prijetno nepriljeno igran Goljemanov sinko g. Jan.

Goljemanika, elegantna in prikupna, ga. Medvedova, ljubka in temperamentna, ga. Vida Juvanov, primerno nasilna in hkratu preko plota škileča Petranovka, ga. Gabrijelčičeva, lepa, po močvirju obupno stremeča vdova pa gđ. Boltarjeva... vse manjše ali večje sporedne vloge, med katerimi se pa trenutno pojavi tudi Nadka gđ. Slavčeva.

Prav posebno pa je omeniti dve odlični ženski kreaciji: gospe Polonce Juvanove imenitno babico Gicko, gluho staro in pa famozno Iljevo, ženo ministrskega predsednika gospe Nablička. Po obleki, govorici in kretinjah dva biserska igralske umetnosti. Zaslužita polno priznanje.

Komedija, ki se v ekonomiji oseb in v naravnih utemeljenosti nastopov še ne drži najvišjih novodobnih zahtev, je očitno prav ugajala in žela po vseh dejanjih dovolj živga priznanja, predvsem po zaslugah igralskega ansambla.

Fr. G.

Francoski gostje v Ljubljani

Ljubljana, 8. junija. Snoch ob 20.32 se je pripeljala v Ljubljano izstopila na glavnem kolodvoru skupina izletnikov, članov združenja Franco-Youngslave in združenja Polius d' Orient, pod vodstvom g. Daulhiaca, predsednika zveze bivših solunskih borcev in predsednika društva Franco-Youngslave, ki je že pred dvema letoma organiziral slično ekskurzijo v našo državo. Na kolodvoru so francoske goste pozdravili v imenu bana dr. Orel, v imenu župana dr. Grasselli, kot zastopnik mestne občine magistratni ravnatelj g. Šibenik in v imenu jugoslovenskih dobrovoljcev prof. Prezelj, v imenu komandanta dravske divizije pa podpolkovnik Popović.

Gostje so prenočili v hotelu »Metropole«, davi so si pa ogledali mesto in oddeli pred Napoleonov spomenik, kjer so položili k vnožju krasen soplek, nato so pa krenili na velesejem, kjer je vzorno urejena gospodarska razstava napravila nanje najboljše vtis.

Ob 10.02 so se gostje odpeljali v Kranj. Poslovit so se prišli od njih na kolodvor francoski konzul g. Rennerand, prof. Jeras in prof. Prezelj kot zastopnika dobrovoljcev, prof. Lacroix v zastopstvu francoskega inštituta, podpolkovnik Popović za komandanta dravske divizije, ravnatelj Zveze za tujski promet g. Pintar s tajnikom g. Valaskom in drugi. Francoski gostje bodo v Kranju kosili, ob 13.05 se pa odpeljejo na Bled, kjer ostanejo vse dan, a jutri obiščejo Bohinj in izvir Savice. Francoske goste vodi po naši državi ravnatelj »Putnika« v Beogradu g. Vladimir Perše.

OUZD v maju

Ljubljana, 8. junija.

OUZD v Ljubljani je zbral statistične podatke o stanju delavskega zavarovanja v maju. Povprečno je bilo zavarovanih 50.465 moških (1740 več kakor v maju lanskega leta) in 30.781 žensk (+1970), skupaj 81.246 (+3710). Bolnikov je bilo povprečno 2040 (+385), ali 2.51%. Povprečna dnevna zavarovana mezda je znašala 22.65 (—0.74%). Celokupna dnevna zavarovana mezda pa 1.840.284.80 Din (+plus 26.679.60 Din).

Konjunkturna zaposlenost delavstva se je zopet zboljšala. Letni prirastek napram maju lanskega leta znaša 3710, napram maju predlanskega leta pa 1276. Napram maju leta 1830, ko je bila konjunktura na visku, imamo pa še vedno nazadovanje za 20.498 zavarovancev. Razveseljuje je dejstvo, da letni diferencial moških delavcev narasča, dočim je letni diferencial žensk že več mesecev približno na višini 2000. Seziško zboljšanje zaposlenosti je letos večje, kakor je bilo lani ob istem času. Število zavarovancev je letos od aprila do maja poskočilo za 3871, lani pa samo za 3366.

Delavske mezde pa kljub narasčanju zaposlenosti zadnje čase padajo. Kljub temu je pa celotni zaslužek vsega delavstva večji, kakor je bil lani. Celokupna dnevna zavarovana mezda je narasla letos v maju napram maju lanskega leta za 26.679.60 Din.

Samo se danes premiera
ROLAND COLMAN in KAY FRANK
CIS v prekrasnem filmu
„Moje hrepenenje, si Ti“
Film izvanredno napete vsebine
ZVOČNI KINO DVOR
Predelate ob 4., 7. in 9. Cene 4.50 in 6.50.

Narodni praznik v Metliki

Metlika, 7. junija. Kakor smo že pred dnevi poročali, si je Savezna strelska družina v Metliki zgradila strelšče, ki bo omogočila razvoj tega plemenitega sporta v mnogo večji meri kakor do sedaj.

Novo strelsko lopo so v nedeljo svečano otvorili in je pozdravil predsednik družine g. Mr. Wacha zbrane zastopnike okoliških družin, uradov in občin ter sokolskega starosta in narodnega poslanca g. Daka Makarja. V kratkih besedah je pojasnil pomen in cilj strelskih družin in izrazil pripravo zahvalo vsem dobrotnikom, ki so z delom ali gmotno pripomogli, da si je družina končno mogla postaviti strelsko lopo in zgraditi strelšče, ki naj razširja in utrjuje jugoslovensko misel med našim ljudstvom. V toplih besedah se je spomnil velikega kralja Petra Osvoboditelja in njegovega naslednika kralja Aleksandra.

V imenu metliške mestne občine je družini čestital župan g. Ivan Malešič, a kot zastopnik bratske Strelske družine iz Črnomlja g. ing. Janežič, ki je izrazil upanje, da se bosta Metlika in Črnomelj odselej lahko večkrat pomerila v viteškem tekmovalstvu. Ko je otvoritev novega strelšča in napredak družine iskreno pozdravil še narodni poslanec g. Dako Makar, je predsednik družine otvoril prostor, ki naj vse člane vezba, krepji in utrjuje v vseh lepih vrtilnih, ki so cilj naših strelskih družin. Po prvem predsednikovem strelu so oddali častne strele še zastopniki raznih ustanov in gostje, nakar se je po zaključku streljanja blizu strelšča ob zvokih metliške godbe razvila prijetna domača zabava.

Na veseljenjskem prostoru je spregovoril tudi gozdarSKI nadsvetnik g. Ružič, zastopnik predsednika strelskega okrožja v Karlovcu generala Pavloviča, ki ni mogel pravočasno prispeti k otvoritvi. V daljšem govoru je pojasnil velik pomen strelskega pokreta v predvojni Srbiji in sploh njegov pomen za nacionalno vzgojo ter pozval navzoče, naj se v čim večjem številu oklenejo taga viteškega društva.

Metliška strelska družina je prostor za strelšče iskala že dolgo. Lani smo streljali v Trnovcu, kar pa je bilo predalet. Končno je izbrala res idealen prostor v samem mestu in sicer v prijaznem Majlandu pri klavnicah. Strelšče sicer nima potrebne dolžine, toda je za glavna streljanja takoj poleg sedanjega prostora okrog 400 m dolga dolinica, ki bo lahko zadostala vsem potrebam. Lopa, ki ima 6 m v kvadratu, je zgrajena tik pod glavno cesto. Zelo lična in močna je. Družini moramo čestitati, ker si je v tako kratkem času postavila in uredila strelšče, a posebno moramo pohvaliti komandirja naše orožniške postaje g. Gorjanca.

Družini želimo mnogo uspehov!

JUTRI PREMIERA VELEKOMEDIJE

LJUBIM TE

po gledališkem komadu »Sin iz Amerike« ANNABELLA ELITNI KINO MATICA ALBERT PREJEAN

Preizkuševalnica za tekstilno industrijo

Edina preizkuševalnica v državi, njena važnost za našo industrijo in trgovino

Kranj, 8. junija.

Banovinsko preizkuševališče za tekstilno industrijo je bilo ustanovljeno pri državni tekstilni šoli v Kranju v začetku avgusta lanskega leta s podporo banske uprave, tekstilne industrije in Zbornice TOI. Naše tekstilne tovarne niso toliko obsega, da bi same premogle drago aparaturo, ki je potrebna za preizkuševanje tekstilnega materiala. Aparati, ki jih ima naša preizkuševalnica, so najmodernejši; nabavila jih je tovarna Louis Schopper-Leipzig. Tarifne cene so izredno nizke, zato je promet preizkuševalnice v kratkem času tako narasel, da je izvršila dosedaj že nad 240 preizkušenj. Največ koristi od tega zavoda imata industrija in trgovina; istočasno pa se šolajo tu tudi učenci drž. tekstilne šole. Preizkuševalnica ima vse mednarodne priznane aparate in strokovno izveščane moči; dočim imajo posamezni industrijski podjetja samo po par aparatov. V preizkuševalnici se preizkuša predvsem kvaliteta surovega materiala po njegovi vlagi, trdnosti, razteznosti. Važno je to zlasti v spornih primerih, ker so ugotovitve našega zavoda edino merodajne. Industrija na ta način pregleda surove material, trgovci pa kontrolirajo izdelke tovarnarjev. Vse to pa za izredno mal denar.

Za določevanje vlage služi kondicionirni aparat z avtomatskim električnim temperaturnim regulatorjem in t. i. t. i. t. i. Tvrdo pošlje prejo zaprtu hermetično v pločevinastih posodah, da ostane vlaga neizpremenjena. Najprej se steha preja, predno jo prično sušiti v aparatu. Potem se suši kakih 5 ur, dokler teža preje ne postane stalna. Iz razlike v teži pred in

po sušenju se izračuna v procentih količina vlage.

Važen je dinamometer za določevanje trdnosti in razteznosti že izdelanega blaga. Aparat ima 2 skali: prva izraža trdnost blaga v kg, druga pa razteznost v metrih in procentih. Trdnost se da izraziti tudi grafično s krivuljo. Ko se blago pretrga, se aparat avtomatično ustavi. Aparat je izdelan za motorski in ročni pogon. Podoben je dinamometer za prejo, ki je zgrajen na istem principu. Važen je tudi električni termostat, ki služi za sušenje male količine preje ali blaga, ki jih potem preizkušajo v prvi vrsti kemično.

Dalje je aparat za določevanje števila zavojev. Čimveč zavojev ima preja, tem močnejša je. Za določevanje števila preje služi Schopperjeva tehnična. Številka preje se določa po različni debelosti blaga. Čim večja je številka, tem tanjša je blago. Preizkuševalnica ima kar tri take tehnične. Preja se odmeri, predno se prične s tehtanjem, na prednem motorniku.

Zelo važen je tudi aparat za določevanje enakomernosti preje. Vse to bi bili aparati za fizikalno preizkuševanje surovega materiala in blaga, ki jo izpopolnjujeja še mikroskopska in kemična preizkuševališča.

Preizkuševalnica ima svoj kemični laboratorij za kvalitativno in kvantitativno preizkušanje. Tu se preizkušajo barvila, tu se določa, katere snovi so ponarejene, katere pristne, preizkušata se skrob, mlo, sploh vse snovi, ki pridejo v poštev v tekstilni industriji. Laboratorij je kompleten in premore vsako analizo.

Preizkuševališče opravlja ravnanje drž. tekstilne šole v Kranju, ki mu je podrejen laborant preizkuševališča.

Šelenburgova ulica

Ljubljana, 8. junija.

Nerodno mi je, kadar me tujec vpraša, kdo je pa slavni Šelenburg, da se po njem imenuje najpomembnejša ljubljanska ulica. Povem mu, da je bil bogat Nemec, ki je pomagal ustanoviti v Ljubljani ursulinski samostan, nekdanjo pomembno slovenskega ženstva; druge zasluge pa nima za naš narod.

Ne zdi se mi primerno, da se zato po njem imenuje ta ulica, saj samostan stoji na koncu te ulice ob Kongresnem trgu. Če je že res tako zaslužen, naj se po njem imenuje Nunska ulica, ki res drži ob samostanu; Šelenburgova ulica, katere ime se tolikokrat izgovarja, piše in čita, pa naj dobi ime kakega jugoslovenskega velmože.

Predlagam, da se preimenuje Šelenburgova ulica v Karadjordjevo ulico; saj smo letos obhajali 130letnico Karadjordjevega ustanka in naj se Ljubljana tudi na ta način oddolži spominu ustanovitelj naše slavne vladarske rodovine.

Hkrati bi še pripomnil, da se premalo skrbi za higijeno v tej ulici. Avtomobili dvigajo oblake prahu. Ali bi ne bilo mogoče teh par sto kvadratnih metrov namazati z oljem zoper prah, kakor delajo to v večjih mestih in tudi v nekaterih naših letoviščih? Mislim, da bi zato mestna občina še ne prišla na kant. Po tej ulici hodi dnevno mnogo šolske mladine, pa tudi tujci se zgražajo nad neznanim prahom.

Meščan.

Iz Maribora

Pomočniki izpiti se bližajo. Kakor doznavamo, se bodo vršili pomočniški izpiti korojske stroke v nedeljo dne 24. t. m. ob 8. uri dopoldne v prostorih okrožnega odbora obrtnih združenj v Mariboru, Vetrinjska ulica 11-I. Opozorjamo kandidate vajence in vajenke korojske stroke, ki so dovršili predpisano dobo, da se čim prej prijavijo v združeni pisarni na Slovenskem trgu, kjer bodo dobili podrobna pojasnila. Kandidati naj s prošnjo prinese tudi potrdilo mojstra ali mojstrinje o dovršeni učni dobi in odpustnico obrtne nadaljevalne šole.

Mestni avtobusni promet na Mariborski otok. Od nedelje 10. t. m. dalje bodo avtobusi vozili na Mariborski otok provizorično s Trga svobode in sicer po sedanjem voznom redu. Avtobus bo krenil z omenjenega trga po Kopališki ulici, Tattenbachovi ulici, Glavnem trgu in Koroški cesti do odepka v Kamnici. Dosedanja postaja na Glavnem trgu pa se je za Mariborski otok prestavila pred trgovino Oslak na Glavnem trgu.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20 uri

Petek, 8. junija: Bratje Karamazovi. Red B. Sobota, 9. junija: Goljemanov. Red A. Nedelja, 10. junija ob 16: Kulturna prireditve v Črni mlaki. Letno gledališče v Tivoliju. Izven. Znižane cene od 6 do 20 Din.

OPERA

Začetek ob 20 uri

Petek, 8. junija: Katja Kabanova. Red C. trtek. Sobota, 9. junija: Poljska kri. Globoko znizane cene od 6 do 26 Din.

Nedeljska vpriporitev Verdijeve opere Trubadur v naši operi bo dogodek posebnosti. V vlogi Manrica gostuje prvič na našem odru znameniti tenor Pavel Marion Vlahovič, ki sodeluje z največjimi uspehi po vseh največjih operah Evrope in Amerike.

Trenutno gostuje stalno na Seali v Milanu, pravkar je tudi absolviraj pri gostovanju v Zagrebu in kritika mu piše prava slavospeve. Vlogo Leonore poje ga. Zinka Kunčeva. Ostalo zasedbo smo že javili. Dirigira kapelnik Neffat, režija je ravnatelj Polica. Povdarjamo, da so vse vloge na novo zasedene in da je tudi inscenacija popolnoma nova. — Cene operne zvišane.

Releznica

KOLENDAR.

Danes: Petek, 8. junija katoličani: Medard, Svelin, pravoslavni 26. maja.

DANASJNJE EPIREIDITVE.

Kino Matica: Ljubljane noči na Havaju.

Kino Dvor: »Moje hrepenenje, si Ti«.

DEZURNI LEKARNE.

Danes: Mr. Bahovec, Kongresni trg 12.

Hočevar, Ljubljana VII., Celovška cesta 34.

in Ustar, Sv. Petra cesta 78.

Izpod sita

Zaleti se cloveu, če prehladno je ali če jeclja, pa hoče hitro govoriti. Tudi kolce se nekaterim ljudem rado in je to nerodno, zlasti v družbi, kjer kaj velja bon ton. Lahko se pa cloveku zaletli ali kolčne tudi na papirju, kar seveda ni greh zoper bon ton, je pa navzlic temu nerodno, ker se ljudje takemu zaletavanju ali kolcanju smejejo. Včasih se clovek v naglici zaletati tako posrečeno, da bi bilo škoda izgubiti cvetko, ki mu uide izpod peresa.

Tako je nekdo zapisal, da je bilo predavanje razmeroma dobro obiskano ter se ga je predvsem udeležila telovadnica. Kako prisostvuje telovadnica predavanju, če sedi predavatelj med predavanjem kje drugje ali pa tudi v telovadnici, bi vedel povedati menda samo tisti poslušalec, ki je to zapisal. Morda se mu je pa oglasila pesniška žilica in je mislil na kmeta, ki mu je svinjak z rlici natlačen. Še bolje se je odrezal prijatelj nekakega predstojnika okrožnega sodišča, ki je v poročilu o premetitvi odnosno odhodu svojega prijatelja zapisal, da je zapustil dotični kraj šestletni predstojnik okrožnega sodišča. Tako mladih predstojnikov okrožnih sodišč naš sodniški stan seveda ne pozna.

Z Jesenic

— K proslavi 30letnice Sokola, Bakljada bo jutri zvečer ob 20. uri izpred Sokolskega doma. Zbor vsega članstva, narasčaja in derce, stare nad 10 let, je ob 20. uri pred Sokolskim domom. Vsi sokolski oddelki se udeležijo bakljade v civilni obleki a sokolskimi znaki. Deca izpod 10 let se udeležijo proslave samo v družbi svojih staršev. Vstopnice za večerno akademijo se bodo izdajale pri blagajni v Sokolskem domu v soboto zvečer ob 18. ure naprej. Na akademiji nastopi savezna vzorna vrsta.

— Kolesarsko društvo »Zarja« na Jesenicah priredi v nedeljo dne 10. t. m. ob 9

SAMO SE DANES FILM LJUBEZNI IN LEPIH MELODIJ

LJUBAVNE NOČI NA HAVAJU

Evgenija Kais-Arrowa poje prekrasne melodije Južnega morja
 WERNER FÜTTERER FEE MALTEN CARL DE VOGT
 Predstave ob 4., 7.4. in 9.4. uri
 ELITNI KINO MATICA

DNEVNE VESTI

— Poseben vlak ne bo vozil v Beograd. V sredo smo poročali, da bo vozil v soboto popoldne iz Ljubljane v Beograd poseben vlak v zvezi z izredno skupščino žrtev avstrijske vojske. Skupščina pa odpade in zato odpade tudi poseben vlak.

— Velik stadion v Zagrebu. Za vsesokolski zlet v Zagrebu so zgradili velik stadion, ki so zanj porabili nad 300 vagonov materiala. V novem stadionu bo prostora za 55.000 gledalcev. Sedežev bo 23.000, stojšč pa 32.000. Lož ima stadion 100 in vse so pokrite. Zagrebški stadion je modernejši od pravega, podobnega dunajskemu, kjer je prostora za 60.000 gledalcev. Na zagrebškem stadionu bo lahko nastopilo naenkrat 6.000 telovadcev. Stroški bodo znašali okrog 7.000.000 Din.

— Nove zletne znamke. Zagrebška pošta direkcijske je pripravila v zvezi s sokolskim zletom nove zletne znamke, ki bodo v prometu od 1. julija do 31. avgusta. V promet pridejo tri vrste zletnih znamk, in sicer po 0,75, 1,50 in 1,75 s sliko prestolonaslednika Petra. Znamke po 0,75 in 1,75 se bodo prodajale za 25 par, one po 1,50 pa za 50 par dražje.

— V Martiščici zgrade novo pristanišče. Ker je postalo sušsko pristanišče premajhno za naglo naraščajoči promet je posredoval sušski župan g. Ružič pri prometnem ministru, da bi se zgradilo v Martiščici novo pristanišče. Stroški bi znašali okrog 30.000.000 Din. Prometni minister je pokazal za ta načrt polno razumevanje. Te dni bo sklicana na Sušku konferenca gospodarskih krogov, da se to vprašanje temeljito prouči.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo spremenljivo vreme, upadanje oblačnosti, nekoliko topleje vreme. Včeraj je deževalo v Ljubljani, Mariboru in Zagrebu. Najvišja temperatura je znašala v Skopju 31, v Sarajevu in Splitu 27, v Zagrebu 25, v Mariboru 21,7, v Beogradu 21, v Ljubljani 20,5. Dasi je kazal barometer v Ljubljani 761,1, temperatura je znašala 12,5.

— Vnujnika umorila deda. 83letni Ivan Tomljenovič iz vasi Konjsko brdo blizu Gospiča je živel s svojo 19letno Anko Tomičevo. Starec je skrbel za njo, vnujnika mu je pa gospodinjila. V Ameriki živi več njegovih sinov, ki so mu redno pošiljali denar. V sredo ponoči, ko je starec spal, je pa vnujnika pograbila sekira in ga umorila. Htela se je polastiti njegovega denarja in res je dobila 3700 Din. V postelji so pa našli še pozneje 3000 Din. Bankovci so bili vsi okrvavljeni. Za ta denar Anka ni vedela. Orožniki so Anko aretirali.

— Železniški čuvaj ustreljen. Na železniški progi med postajama Bistrica in Pale blizu Sarajeva je bil ustreljen v sredo ponoči 35letni železniški čuvaj Milan Gligorevič. Kdo ga je ustrelil, ni znano. Ustreljeni čuvaj je pred smrtjo izjavil, da ga je ustrelil iz neposredne bližine odpuščen železniški delavec, s katerim sta bila sprta.

— Dvigalo usmrtilo otroka. V Zagrebu se je pripetilo včeraj dopoldne težka nesreča. V hiši št. 3 na Kralja Petra trga je dvigalo stlačilo štiri in pol leta starega dečka Stjepana Požgaja. Nesrečnega otročka so hoteli takoj prepeljati na kliniko, pa je že med prevozom umrl.

— Grozen zločin. V vasi Šelovca blizu Vrbovca je bil že 24. maja storjen grozen zločin, ki je pa prišel na dan šele v sredo. 20letni Mato Poljar je v sporazumu s svojo priležnico umoril svojo 60letno mater, ki mu je hotela pokončiti drugo dekle, da bi se z njo poročil. Sin je materino truplo zakopal in tako je ostal zločin dolgo prikrit.

— Žena zastupila moža. Blizu vasi Kladar pri Derventi so odkrili v sredo zvečer grozen zločin. V zapuščenem vodnjaku so našli razpadajočo truplo 43letnega kmeta Pavla Rebiča, ki so ga že dva meseca pogrešali. Njegova žena Luca je trdila, da je odšel mož v Srbijo na delo. V resnici je pa žena moža zastupila in vrгла njegovo truplo v vodnjak. Žena je imela ljubavno razmerje z vaškim gostilničarjem Jakobom Kusom, poleg njega je pa imela še druge ljubčke. Mož je bil ljubosumen in žena ga je zastupila, da bi lahko nemoteno uživala življenje.

Iz Ljubljane

— Iz Ljubljane. Boris Zirovnik na zadnji poti. Včeraj popoldne se je vršil pogreb prerano umrlega akademika Borisa Zirovnika iz Knažljive ulice 2, kjer je ležal na mrtvaškem odru. Pred hišo žalosti je Akademski zbor zapel žalostinko »Beati mortui«, nato pa je žalni sprevod krenil proti pokopališču Sv. Križa. Na zadnji poti je spremlila pokojnega Borisa ogromna množica ljudi, med njimi najodličnejši predstavniki naše javnosti, številni akademiki in sportniki. Pred kapelico je zapela Glasbena Matica »Ušliš nas, Gospod«, a ob odprtem grobu Akademski zbor »Vigred se povrne«. Gimnijo so se poslovlili od pokojnika v imenu Jadrana akademik Dušan Verbič, v imenu SKL Ilirije predsednik dr. Lapajne, v imenu turistov pa akademik Berger. Na grob so položili šeštsto krasnih vencev, ki so jih poklonili številni Borsovi prijatelji, znanci, akademiki in sportna organizacija in sorodniki. Bodi pokojniku lahka zemlja!

— Iz Ljubljane. Na ribjem trgu je bil danes slabši dan. Rib je bilo sicer dovolj, vendar manj kot navadno. Sicer je pa sreča, da je bil sploh še založen z rečnimi ribami, ker je bil te dni onemogočen ribolov. Prodajali so celo žive ščuke in gosposidine ne smejo misliti, da so na trgu nevezne ribe, ker zdaj nekaj dni niso mogli ribariti. Ribiči so malovirne ribe prejšnje dni in jih hranili za prodajo žive v vodi. Lepo blago so tudi morske ribe, a prodajalci se niso posebno zalozili z njimi. Zdaj prodajajo nekaj časa skoro same male ribe, skuše, sardele, sardone in danes so imeli nekaj plaviv. Cene so se ustale. Lepe sardele prodajajo po 20 Din, male skuše po 18 do 20 Din. Sardoni so po 18 Din. Razena palamida je po 36 Din, cela po 28. Immed rečnih rib je bilo največ ščuk,

ki jih že dolgo prodajajo po stalnih cenah, po 26 do 28 Din. Žab je bilo tudi malo, vendar se niso podražile. Gospodinjje so najbolj kupovale morske ribe.

— Iz Ljubljane. Je začela neznanu upadati, vendar se še ne bo tako kmalu odtekla, ker je pomoči še naraščala zaradi neurja. Jez v Ljubljani je prestal najhujšo preizkušnjo. Barje je še pod vodo. Včeraj popoldne je še voda narasla v primeri s stanjem dopoldne. Dasi se je barometer precej dvignil. Vremenski poznavalci trde, da bo zdaj delj časa lepo vreme. Mislimo, da imajo vsi dovolj dežja, tudi oni, ki tožijo nad sušo, če ne dežuje dva dni.

— Iz Vrtnarske in zidarske dela. V Gradščici bodo kmalu končana. Še ob Zalokarjevi tovarni v Gradski ulici bodo uredili nabrežje, nasadili okrasno grmovje, zrasli bari, naredili pas ob cesti in obložili obrežje z rušo. Ob obeh bregovih so zgradili krasni perišči, a kamniti opornik zidom ob bregu. K periščima drže zložne poti, dočim so bile prej stopnice. Na obeh nabrežjih so namočene originalne klopi, delno betonirane in lesene, zelo masivne, da jih ne bodo mogli razbiti niti najboljši divji ponočnjaki.

V soboto štajerske ČREŠNJE

tudi za vkuhanje. — Löwy, Ljubljana, Kolodvorska št. 35. — Telefon 27-25

— Iz Annabell, ta sladka filmska vila, se nam predstavi v filmski komediji »Ljubim Te«. Vsebinska filma je zajeta iz znanega gledališkega komada »Sin iz Amerike«, delo P. Webra in M. Gerbouda. Annabella je v tem filmu ljubka in vesela, ona je kot živa pesem in njen smeh je kot sanje. Ona je očarujoča žena, polna lepote in temperamenta, je kot drobna mala vila na filmskem platnu. V tem filmu nastopa z znanim igralcem Albertom Prejsanom. Režiral je film Carmin Gallone.

— Iz Državni II. deška meštarska šola v Ljubljani VII. priredi v nedeljo dne 10. t. m. razstavo risb in izdelkov diških ročnih del. Razstava bo v šolskem poslopju, Gasilska cesta 17, in bo odprta od 8. do 12. in od 14. do 18. ure. Vstop prost.

— Iz V ponedeljek 11. t. m. bo zadnji javni nastop gojencev šole Glasbene Matice koncem šolskega leta 1933-34. Na sporedu so skladbe, ki jih izvajajo gojenci klavirske šole, gojenci oddelka za čelo in solopetje, zatem pa so ansambelski nastopi mladinskega zbora in orkestra. Spored je zelo zanimiv, vabimo starše, da pripeljejo mladino k tej javni produkciji. Sporedi se že dobe v knjigarni Glasbene Matice po 2 Din, sicer je vstop prost.

— Iz Državni konservatorij pripravlja še II. operno produkcijo, ki se vrši v torek dne 12. t. m. zvečer ob 20. v dramskem gledališču. Pripravičani so, da bo II. operna produkcija prav tako zanimiva ljubljanskemu občinstvu kakor prva. Vstopnice bodo od ponedeljka dalje po znanih dramskih cenah na razpolago v operi pri dnevnih blagajni.

— Iz »Zivalca« zboruje. Veliko zborovanje rejcev malih živali, včlanjenih v društvo »Zivalci« bo v nedeljo 10. t. m. v vrtnem salonu restavracije »Pri šestici« na Tyrševi cesti 8 ob 9. uri dop. s sledenjem dnevnim redom: 1. O plemenski odbiri, zlasti pri perutnini, predava inž. Wenko, kmet. ref. kr. banške uprave. 2. O gospodarskem pomenu kozlerje, predava inž. Jelačin, strok. ref. kr. banške uprave. Člani društva »Zivalci« in vsi drugi rejci in ljubitelji malih živali so iskreno vabljeni k zborovanju.

— Iz Nesreča. Ko je davi 40letni hlapec Valentin Kokalj, zaposlen pri prevozniku Kušarju v Ljubljani, vpragal konja v voz, ga je ta tako brenil, da je padel, pri čemer si je Kokalj zlomil desno ključnico. Moral je v bolnico.

— Iz Eluze razno damsko perilo, torbice in rokavice najnovejše mode dobite le pri tvrdki Miloš Karničnik, Stari trg 8

— Iz Celja. Zlet sokolske župe v Celju, ki bo 9. in 10. t. m., bo po svojem obsegu in vsebini prireditve, kakršne Celje menda še ni videlo. Spored obeh zletnih dni je naslednji: V soboto 9. t. m. ob 14. se bodo pričele na Glaziji tekme moškega in ženskega naraščaja, ob 20. bo statetni tek po mestu, ob 20.30 pa bo na Glaziji (ob neugodnem vremenu v Mestnem gledališču) slavnostna akademija. V nedeljo 10. t. m. ob 8. se bodo pričele na Glaziji skušnje vseh oddelkov, ob 10.15 bo na Glaziji ob prisotnosti zastopnika Nj. Vel. kralja in drugih dostojanstvenikov srečano razvite župnega prapora, ki ga je poklonil Nj. Vel. kralj. Ob 11. bo krenil iz Glazije moški sokolski sprevod v mesto. Po obhodu bo pred mestnim magistratom mimohod. Ob 16. se bo pričela na Glaziji velika javna telovadba. Sodelovali bodo sokolski pevski zbori celjske župe, sokolski godbi iz Trbovelj in Šmarja pri Jelšah ter celjska železničarska godba.

— Pouk na drž. realni gimnaziji v Celju je bil v sredo zaključen.

— V celjski bolnici je umrla v sredo 6. t. m. 39letna posestnica Marija Čoklova iz Vinovca pri Pristavi.

Radio kotiček

Ljubljana, 8. junija.

Poročali smo že o prijaznem sodelovanju »Ljubljanskega vokalnega kvinteta« v radiu Ljubljana v prid spomeniku skladateljem Ipvavcem. V nedeljo 10. t. m. ob 20. bodo ti vrli pevci po predhodnih uvodnih besedah g. Kraglja zapeli štirinajst pesmi skladateljev Ipvavcev po sledečem sporedu: Gustav Ipvavec: Savska, Danica, Oblačka, Planinska roža, Mornarska, O mrazu. Josip Ipvavec: Imel sem ljubi dve, Benjamin Ipvavec: Zapuščena, poje kvintet; Ciganika Marija, poje Roman Petrovič; Menih, poje Milan Jug; Čez noč, poje Tone Petrovič.

Vse ljubitelje lepe glasbe Ipvavcev prav posebno opozarjamo na ta večer, saj se dogaja prvič v naši zgodovini, da bodo zadonele prelepe pesmi Ipvavcev v zaključeni celoti med svet in jih bo imel tako priliko slišati vsak naš rojak tudi v daljni tujini.

Da bi le te pesmi poleg plemenitega občutja v srcih poslušalcev zbudile zavest potrebne podpore in darežljivosti do akcije, ki uresničuje ovekovečenje teh naših nesmrtnih glasbenih pionirjev.

Odbor za postavitev spomenika skladateljem Ipvavcem.

Iz Semiča

— Smrtna nesreča. V Cerovcu pri Semiču je v torek dne 5. t. m. zjutraj posestnik Jože Ogulin spravil seno na kozolet. Pri delu mu je pomagala 23letna hči Marija, ki je po nesreči na podu stopila na kraj, kjer je manjkalo nekaj desk. Uboga mladenka je padla štiri metre globoko in udarila z glavo ob spodaj stoječi voz s tako silo, da je obležala na mestu mrtva. Pokojna Marija je bila edina podpora očetu in materi pri obdelovanju velikega posestva. Njena tragična smrt je v vsej naši okolici vzbudila splošno sočutje, ker je bila znana kot vzorna in pošena deklica. Naj v miru počiva!

— Sokolsko delo. Naš marljivi Sokol bo imel svoj prihodnji javni nastop v nedeljo dne 8. julija in prosijo že s danes vata bratska sosedna društva, naj to upoštevajo.

— Naši križi in težave. Zaradi stalnega deževja, ki traja že skoraj ves teden, je pšenica že vsa uničena, a tudi v vinogradih, ki so bili vsi v cvetju, je uničil dež nad polovico cvetja. Kmetje obupano gledajo v bodočnost.

— Prošnja železniški upravi. V »Sloven« Narodu smo čitali zadnjič poročilo o 20letnici belokranjske železnice, v katerem je dopisnik zlasti povdarjal dejstva, da je nujno potrebno izboljšanje železniških zvez. Železniška uprava se na take prošnje žal sploh ne ozira in ostane vedno vse pri starosti.

— Za 20letnico nas je železniška direkcija še prav posebno presenetila z novo zvezo, ki se ji vsak čudi. Vlak, ki vozi ob 7. zvečer iz Karlovca, vozi le do Metlike, odkoder naj menda Belokranjci hodijo peš do svojih vasi, ki so od Metlike oddaljene po 20 in več kilometrov, ker za prenočišče pač ni nihče nima denarja. Enako se vlak, ki ob 11. uri vozi iz Ljubljane, ustavlja že v Novem mestu, kjer morajo Belokranjci prenočevati in pot nadaljevati šele drugi dan zjutraj. Železniška direkcija je s takim voznim redom pasivnost belokranjske proge še izdatno povečala in nam onemogočila kolikšaj ugodno zvezo z našim upravnim središčem Ljubljano. Dolžnost železniške uprave je, da Bela Krajina dobi spet nočno zvezo, kakor jo je imela pred tremi leti. Vlak, ki vozi iz Ljubljane ob 7.19, naj bi vozil do Karlovca, pa bo tako železniška uprava Bela Krajini vsaj enkrat ustregla in ji napravila veliko uslugo.

Dvigalo za težke tovore

Ljubljana, 8. junija.

Avtomobil se je prevrnil v gramozno jamo — tako smo si davi predočili, ko smo v Tominsovi gramozni jami ob carinarnici na Vilharjevi cesti gledali predvajanje novega praktičnega dvigala »Titan« za težke tovore. K predvajanju se je zbralo nad 50 interesentov in strokovnjakov, ki so zastopali banovino, mestni gradbeni urad, vojaštvo in predvsem našo lesno industrijo, prišlo je pa tudi prav mnogo stavnikov a predsednikom Zdrženja pooblaščenih graditeljev g. Ivanom Bričljem na čelu. Zvezo gasilcev je zastopal sam starosta g. Josip Turk, razen tega so bili pa prisotni tudi poklonili in prostovoljni gasilci, predvsem pa seveda razni inženjerji in tehničarji ter tudi naši prevozniki. Vsakemu se namreč lahko primeri nesreča ali se mu pa ponudi tudi dolžnost, da mora težak tovor spraviti navkreber čez skale ali iz močvirja, prav tako pa rabimo to dvigalo tudi za ruvanje šotorov posekanih dreves.

Dvigalo je prav za prav zelo enostavno sestavljeno na principu škripca in škripčevca, zlasti je pa enostavno in praktično zaslanje z dolgimi železnimi klini za mehke teren in močvirja, s kratkimi navpičnimi klini pa za tlakovane ceste in kamenit teren v planinah. Tudi za spravljanje cestnega valjarja iz gramozne jame navzgor po strmim in razdrtem pobočju na cesto bi bili rabili le dva delavca, obenem pa moramo tudi pomisliti, da je stvar v resnem primeru, ko gre za rešitev prav velikih vsot, popolnoma dragačna, kakor pri predvajanju. Težki tovorni avtomobil so »Titanom« brez težav potegnili na cesto, da so bili strokovnjaki v resnici zadovoljni in so pohvalili praktično napravo, ki ima največji pomen za gasilce, pošto, stavnike, vojsko in lesno ter drugo industrijo. Vse te stroke imajo namreč v drugih državah, zlasti pa v Avstriji, to pravico že vpeljano in se je prav dobro obnesla, ker je konstruirana tudi za razno tovore 3, 5, 10 in 15 ton. Dvigalo »Titan« je izdelano v tovarni v Slovenski Bistrici, kjer ima graška firma Lapp-Finze d. d. svojo podružnico.

Zanesljiv dokaz.

— Kdo pravi, da moja smetana ni dovolj gosta?

— Gosta je tako, da bredejo mihi po nji, kakor po tleh.

Preveliko dekletce.

Gospa pride plačat zadnji obrok za otroški voziček.

— Hvala gospa, pravi trgovec. — Kako se pa počuti vaš otrok?

— Hvala za vprašanje, gospod. Te dni se je moja hči omožila.

Sokolsko

Srebrni jubilej Sokola Ljubljana II

Po prvih prireditvah v okviru proslav Sokola Ljubljana II se je vršilo v sredo zvečer v učilnici realne gimnazije v Vegovi ulici zanimivo predavanje o zgodovini Sokola II, ki ga je imel br. dr. Milan Subic. Predavanje je bilo razmeroma dobro obiskano, posebno mnogo je bilo telovadcev in talovadk. Uvodoma je brat starosta toplo pozdravil zastopnika Ljubljanskega Sokola br. Čeburlarja ter brate in sestre z Viča, ki so prišli pod vodstvom staroste br. Remsa. Predavatelj je v markantnih besedah orisal dolo pred II. slovenskim vsesokolskim zletom v Ljubljani leta 1904 in po njem, ki tvori majnik v slovenskem in jugoslovanskem sokolstvu. Po tem izpompatnem sokolskem zletu se je začela naglo širiti sokolska misel med slovenskim delom našega naroda in tako pade v to dobo tudi ustanovitev Sokola Ljubljana II, ki praznuje te dni svoj srebrni jubilej. Brat starosta je lepo opisal ustanovitve Sokola II v burnem letu 1908, nato pa v kronološkem redu vse zanimive dogodke, vse se in težke, ki jih je moral prebroditi Sokol II. Poslušalci so z zanimanjem sledili predavanju brata staroste ter ga ob zaključku nagradili s toplimi ovacijami.

Poročali smo že, da bosta najvažnejši prireditvi proslave telovadna akademija jutri zvečer na letnem telovadišču na Prulah in pa v nedeljo telovadni nastop s sodelovanjem naše narodne vojske s puškami. Vsi telovadni oddelki se marljivo pripravljajo za oba nastopa. Krasna bo zlasti večerna akademija ob svitu žarometov. Kakor akademija, bo tudi javen telovadni nastop v nedeljo popoldne pokazal, kako sistematično se goji telovadba v sokolski telovadnici. Razem prostih vaj za letošnja pokrajinska zleta v Sarajevu nam bodo telovadni oddelki pokazali tudi vaje na orodju in raznotarosti.

Bratsko ponovno vabimo vsa društva in ostalo sokolstvo naklonjeno javnost, da posebi vse prireditve v tim večjem številu in s tem pokaže priznanje marljivemu Sokolu II, ki vzgaja svojo mladino v krapke in odločne značaje, prežete jugoslovanske nacionalne misli.

Zadnja pot dr. J. Vanička

V sredo popoldne so položili v Pragi k večnemu počitku načelnika ČOS dr. Jindro Vanička. Ne samo sokolstvo, temveč tudi armada in široka českoslovaška javnost se je poslovlila od njegovih zemskih ostankov. Ni se pa poslovlila od njegovega duha, ki je vodil sokolstvo od zmage do zmage in ki bo živel, dokler ne omahnejo peroti sokola.

Na zadnji poti je spremlila dr. Vanička velika armada Sokolov, ki jim je bil načelnik celih 40 let, pa tudi oficijelni pred-

stavniki oblasti. Dr. Vaniček je ležal na mrtvaškem odru v Tyrševem domu v marionatni dvorani, kjer so stali kot lastna straža Sokoli in vojaki. Njegova krsta je bila obsuta s cvetjem in venci. Vence se položili na krsto med drugimi prezident republike Masaryk, zunanji minister dr. Beneš, ČOS in njene jednote, Zveza slovenskega sokolstva, SKJ, bolgarski Junaki, francoski in belgijski gimnasti itd.

Na zadnji poti so spremlili dr. Vanička poleg članov njegove rodne predsednik parlamenta dr. Stanek, predstnik senata dr. Soukup ter mnogo članov obeh zbornic predsednik vlade Malypetr, ministra dr. Bradáč in dr. Hodža, generaliteta, za jugoslovansko sokolstvo načelnik Miroslav Ambrožič in načelnika Elza Skalarjeva, za poljsko sokolstvo Bogoslavski, itd. V lepih besedah se je poslovlil od pokojnika ČOS dr. Bukovsky, za njim pa minister narodne obrane O. Bradáč. Potem se je pa zavl mogel žalni sprevod, ki ga je otvorila sokolska konjenica. Sprevod je krenil pred krematorij, kjer so odnesli člani načelnika ČOS krsto v krematorij. Prapor ČOS se je sklonil pred krsto in vsi navzoči so izkazali zadnjo čast dr. Vaničku. V žalnem sprevodu je bilo nad 7.000 Sokolov in Sokolice, 72 sokolskih konjenikov, 97 praporov in 28 standart. Slovensko sokolstvo je zastopalo 16 Jugoslovancev, 16 Rusov, 8 Ukrajincev, ter večji oddelek poljskih Sokolov in bolgarskih Junakov.

Načelnstvo Ljubljanske sokolske župe sporoča, da bo odhod naraščaja župe na pokrajinski zlet v Zagreb v soboto 9. t. m. ob 13. z glavne postaje. Vsi udeleženci izvenljubljanskih društev morajo priti v Ljubljano ob takem času, da se bodo mogli peljati s tem vlakom. Sokolski poseben vlak, ki se je sestavil za udeležence naraščajskega dneva v Zagrebu 10. t. m. za župo Kranj in Ljubljano, se bo na območju ljubljanske župe ustavil samo na postajah Zalogu in Litiji. Prihod v Zagreb bo okoli 17. Naraščaj in njihovi vodniki bodo potovali na zlet v civilnih oblekah. Slavnostne in telovadne kroje je seveda vzeti s seboj. Odhod sokolskega posebnega vlaka iz Zagreba bo v ponedeljek 11. t. m. ob 7.26 zjutraj. Opozorjamo posetnike naraščajskega dne v Zagrebu, da bodo veljale brezplačne železniške legitimacije predvsem za posebni vlak.

— Ljubljanski Sokol vabi svoje članstvo, da se v tim večjem številu udeležijo prireditve bratskega društva Sokola II ob 20letnici 25letnice in sicer: telovadne akademije v soboto 9. t. m. ob 20. uri na letnem telovadišču na Prulah, slavnostnega obnega zbora v veliki dvorani Kazine v nedeljo 10. t. m. ob 11. uri, povorke po mestu ob pol 12. uri ter javnega telovadnega nastopa ob pol 17. uri na dvorišču realke. Zdravo! — Uprava.

ri Ljubljancem, pa tudi podeželan mahnil čez »veliko lužico, seveda, če premore 12 jurjev. Korajža velja.

Američanke Američanom

Žensko društvo v Bostonu je izdalo proglas proti bostonskim možem, ki bi radi uvedli novo modo pri ženitvi. Baj se nečejo ženiti z Američankami, temveč so se začeli ogrevati za Kitajke in Japonke. Ta pojav pa ni omejen samo na Boston, temveč se širi tudi po severnih državah. Posebno Japonke postajajo vedno bolj privlačne in 200 zakonov čistokrvnih Američanov z Japonkami v enem letu je najbolj dokaz, kako velika nevarnost preti od te strani Američankam. Žensko društvo zahteva statistiko o vseh takih zakonskih zvezah v zadnjih letih, moške naj bi pa opozarjali, da so ameriška dekleta najlepša.

Američanke Američanom, to je geslo bojevitih žen v Bostonu. Američka, dežela filmskih lepotic, ki so zmešale glavo vsemu svetu, ima gotovo dovolj lepih žensk, da se možkim ni treba ozirati po Kitajkah in Japonkah. Moški pa lahko ugovarjajo, da znajo Američanke sicer zmešati možkemu glavo, da pa niso tako dobre gospodinjice in zveste zakonske žene, kakor Kitajke in Japonke. Američanka je najsamostojnejša žena na svetu, v možu vidi čisto samo sužnjo ali tovarno za denar. Nikjer na svetu niso moške tako zasuznjeni, kakor v Ameriki. Zato ni čuda, da so se začeli Američani ozirati po Japonkah in Kitajkah, ki so bile še nedavno popolnoma podložne možem. One še vedno vidijo v možeh svoje gospodarje, možki so pa rojeni tlačilci, ki hočejo vladati vsaj doma, če že drugje ne morejo. Morda bodo bostonski zakoni odprli Američanom oči, da bodo odpravili žensko nadvlado kot posledico premajhnega števila žensk.

Dober obed.

Dame se pogovarjajo o svojih možeh.

— Ne morete si misliti, — pravi prva, — kak nepopoljšiv grešnik je moj mož. Kadi od jutra do večera, in sicer že celih 15 let. Jaz pa tobačnega dima ne prenesem.

— O, — se oglasi druga, — moj mož je pa v tem pogledu pomilovanja vreden. On kadi samo po dobrem obedu. In mirno lahko rečem, da od najine poroke še ni pokadil dveh cigar.

Pretiravanje.

— Gospodična, moje misli vas neprestano spremljajo.

— Tega pa že ne verjamem, saj niti ne veste, kje stanujem.

Skromna želja.

Ona: O kolika škoda, da nisem možki!

On: Zakaj pa, dušica?

— Ker bi vedno, kadar bi šla mimo draguljarne, mislila na to, kako bi razveselila svojo ženo, če bi ji prinesla lep nakit.

Ponson du Terrail: 41

Lepa židovka

Roman.

Po posvetovanju je bilo sklenjeno, da odide abbe naprej v cerkev, čez četrte ure pa prideta Clodion in Coarasse za njim in pod zvonikom se se-stanejo.

Tako se je tudi zgodilo. Brez luči sta stopala Gaskonca po strmih stopnicah za opreznim duhovnikom.

Gori v zvoniku je abbe slednjič od-pri vrata izbiče, kjer je še vedno stala postelja.

— To bo pa slaba noč, — je zamrmral Coarasse.

— Jutri jutraj, še predno se zdani, vama prinesem jesti. Potem bomo pa videli, kaj se da storiti, — ga je potolažila abbe.

Hitro je odšel in zaklenil za seboj vrata.

Coarasse je stopil k okencu in pogledal dol na trg, kjer ni bilo skoraj nikogar.

Ko je zagledal duhovnika, kako hiti proti ulici Maubee, se je obrnil h Clodionu, rekoč:

— Zdi se mi, da ne ostaneva tu.

— Zakaj pa ne?

— Kaj pa moj sestanek?

— No, kar pojdite, kamor vas vleče srce. Saj se lahko vrnete sem.

— Tu sva vsaj na varnem, — je zamrmral Coarasse.

— Smatram pa za svojo dolžnost opozoriti vas, da je abbe zaklenil vrata za seboj.

— To ni nič hudega.

— Potegnili je iz žepa nož, ga vtaknil v ključavnico in odmaknil zapih.

Vrata so se odprla.

— Saj nisem mislil na to, — je odgovoril Clodion.

— Na kaj pa? Morda na vrata spodaj?

— Da.

— Saj ni treba, da pridem iz zvonika skozi vrata.

— Kako pa?

— Ko sem stopal po stopnicah, sem opazil okna.

— Da, okna je v zvoniku več.

— Eno je pa posebno veliko in skozenji bi lahko zlezeli.

— A kaj potem?

— To okno ni niti dvajset čevljev nad zemljo.

— To pa zadostuje, da si lahko zlo-mite vrat.

— Ne trdim, da bi si ga ne mogel ziomiti, toda nekje na stopnicah sem utipal z roko dokaj močno vrvo.

— Na vse imate pripravljen odgovor, da zna ljubezno delati čudeže, se je zasmejal Clodion.

Prijateljica sta potrpežljivo čakala, da je odšla ura deset. Potem sta pa odšla po stopnicah dol.

Vrv sta kmalu našla. Ni bila sicer tako debela, kakor je Coarasse prvotno mislil, vendar pa dovolj močna, da bi držala odraslega človeka.

Clodion jo je krepko zadrnil okrog železnega kavlja, zabitega globoko v zid. Coarasse je pa hitro napravil na nji več vozlov.

Potem se je takoj zavihtel na okno, virgel vrv skozenji in se je oprijel z obema rokama, rekoč:

— Na svidenje!

In že se je začel spuščati dol.

— Zdaj pa vidim, da ima bog res rad zaljubljenca, — je zamrmral Clodion sam pri sebi.

Odšel je nazaj v izbičo in se zleknil na posteljo.

XXII.

ZOPET V KRČMI »PRI TREH ZAJCIH«

Lepa židovka je prispela s svojim spremstvom pod vodstvom Raoula de Blossac brez najmanjše nezgode za mestna vrata, ne da bi jim bil kdo zastavil pot.

Priti iz mesta je bilo pa še pre-malo, treba je bilo čim prej pobegniti tudi iz njegove okolice.

Raoul, Galaor in Agenanec so imeli vsak svojega konja, toda prvi ga je bil pustil v krčmi »Pri treh zajcih«, drugi ga je bil prodal, tretji pa zastavil v krčmi »Pri nosorogih«. Tako se je zgodilo, da so morali vsi trije naši kavalirji hoditi peš, poleg tega so pa morali skrbeti še za lepo židovko in njene-ga otročička.

— Lahko se reče oditi, — je dejal Galaor, — toda kako?

— Kako daleč od tod je vaš grad? — je vprašal Agenanec Raoula.

— Dobre štiri milje.

— To je pa dolga pot.

— Kaj početi? — je odgovoril Galaor.

— Konja nima nihče izmed nas.

Pri tem se je ozrl vprašujoče na Soro, ki je sedela z otročičkom v naročju globoko zamišljena.

— Hvala bogu, našel sem sredstvo, ki nam bo pomagalo iz zadrege, — je vzkliknil naenkrat Raoul.

— Kakšno? — je vprašal Galaor.

— Cisto navadno, — je odgovoril Raoul.

— Ali se še spominjata, kako smo se prvič srečali v krčmi »Pri treh zajcih«?

— Seveda se.

— No torej, tam sem pustil svojega konja.

— In ste prišli iz Langona v Bordeaux peš?

— Ne.

— Kako pa?

— Z ladjo očka Samuela.

— Oho!

— Pogledita, — je pojasnjeval Raoul, — tu na Garonni ne manjka ladij. Najamemo eno, sedemo v njo vsi in...

— Pripeljem se do krčme »Pri treh zajcih«, kamor prispemo, še predno se zdani.

— S tem pa nevarnost še ne bo odstranjena, temveč samo oddaljena, — je ugovarjal Galaor.

— Kako to?

— Če bomo v krčmi »Pri treh zajcih«, ne bomo mnogo dalje, kakor smo zdaj.

— Zakaj pa ne?

— Kako pa pridemo naprej?

— Saj sem že povedal, da sem tam pustil svojega konja. In mar ne bo zadostovalo, če bomo imeli konja za grofco?

— Seveda, — je odgovoril Raoul.

Sara, ki je dotlej molčala, je naenkrat izpregovorila:

— Gospoda, nikar si ne belite glave zavoljo mene. Če pridemo, kakor vsaj upam, srečno do krčme »Pri treh zajcih«, najdemo tam ne samo enega, temveč tudi tri in še več konj, kolikor jih bomo potrebovali.

— Res? — se je začudil Agenanec.

— Krčmar je poštenjak, — je nadaljevala Sara, — in ker mu je moj stric storil že več uslug, se nam bo z veseljem oddolžil.

Za hip je obmolnila, potem je pa pripomnila smeje:

— Sicer pa, gospoda, vam ni treba skrbeti, od kod dobimo denar. Stric mi je dal na pot dvesto luidorov. Evo jih.

In pokazala je presenečenim kavalirjem težko vrečko.

— Vse gre torej dobro, — je dejal Agenanec. — Naprej, gospoda!

— In vendar še niso vse ovire odstranjene, — je pripomnil Raoul.

— Kaj mislite s tem? — je vprašal Raoul.

— Tu vidim sicer mnogo ladij in rad priznam, da bi se težko odločiti, katera je lepša, toda...

— Toda? — je ponovil Raoul.

— Vidim sicer ladijce, ne vidim pa veslačev.

— Dragi moj prijatelj, — je odgovoril Raoul, — vaši bojazni se samo čudim.

— Zakaj?

— Ker mora mož, kakor ste vi, ki plava bolj od ribe in ki lovi v Tarnu kite, zelo dobro obvladati veslo.

Galaor se je ugriznil v ustnico.

— Seveda... seveda...

— Veslali bomo torej sami.

— Tako je, — je pritrdil Agenanec.

— Menim, — je nadaljeval Raoul, — da s praznim besedičenjem ne smemo izgubljati dragocenega časa.

Prvi je odšel k reki in skočil v lad-jico, kjer je bilo prostora za sedem ali osem ljudi. Sara mu je z otročičkom v naročju sledila.

Dete je spalo. Agenanec je napol jadro in prijel za vesla, da bi obrnil ladijico proti toku.

Ko je ladijica odplula od brega, se je dozdevni guvernerjev nečak nasmešnil, rekoč:

— Kita sicer res še nisem ujel, pač pa dokazem svojemu prijatelju Galaoru, da znam veslati.

— Tristo vragov! — je odgovoril Galaor, — videli boste, da znam veslati bolje od vas.

In začel je na vse pretege veslati. Agenanec ga je vprašal smeje:

— Ali znate ravnat tudi z drogom?

— Pri nas se vozimo po Tarnu samo s pomočjo vesel, — je odgovoril Galaor.

Pihal je dokaj močan jugozapadni. Agenanec je napol jadro, potem je pa sedel in pripravil drog.

Ali se zemlja suši?

Strahovita suša v nekaterih krajih še ne more biti dokaz, da se je začela zemlja sušiti

Iz mnogih krajev, zlasti iz Anglije in Amerike, prihajajo vesti, da že dolgo ni bilo dežja, da so vodnjaki prazni, pa tudi v rekah in potokih je že malo vode, tako da morajo ljudje hoditi po cele ure daleč po njo. Ljudje se boje, kaj bo, če kmalu ne bo dežja. Pri nas se pa bojimo, kaj bo, če ne bo nehalo deževati. Drugod po svetu je silna suša pokončala žito, sadje in sočivje, pri nas pa pustošijo polja in travnike povodnji. Tam, kjer pritiška suša, poka zemlja od vročine, celo v gozdovih je tako soparno, da človek komaj diha, ribe v vodi poginjajo, ker je vode že tako malo, da ne more odplaviti nesnage iz tovarniških kanalov. Čudno, da se še ni oglasil prorok, ki bi proglasil silno sušo za začetek konca sveta.

Pač so se pa začeli oglašati učenja, ki se vprašujejo, ali ni huda suša znak izsuševanja zemlje. V mnogih krajih na nebu že dolgo niso videli nobenega oblaka in tako ni upanja, da bi dež namočil izsušeno zemljo. Misel, da se je začela zemlja morda sušiti, izvira iz prepričanja, da zemlja na svoji poti skozi svetovje izgublja molekule svoje vode. Na drugi strani pa lahko domnevamo, da zemlja v svetovnem prostoru vodne molekule tudi lovi. Pri tem se navadno ne misli na ozračje, temveč na zemljo samo, ki izločuje iz svoje notranjosti vedno več vode. Posledica tega bi bila samo porast oblačnosti in padavin, da bi se torej to razmerje zopet izravnilo. Sicer so pa znane vremenske razmere iz 4. stoletja pred Kristusom v Indiji in iz 1. stoletja po Kristusu v Palestini, ki so bile popolnoma enake sedanjim.

Pred 2000 leti je zadela nekatere dele zemlje podobna suša, kakor letos. So pa še drugi pojavi, ki govorijo za to, da se zemlja suši. Naša zemlja je do-

živela suhe in vlažne dobe, ki se vrste po milijonih in tisočih let. So pa tudi krajsa razdobja, tako 35 in 11 let, ko vlada enkrat huda suša, drugič je na preveč padavin. Mnoge dozdevne dokaze o izsušitvi rodovitnih pokrajin je treba pripisati človeškim rokam, kakor v Mezopotamiji in Palestini, kjer so zopet nastale cvetoče naselbine, ker so začeli naseljenci dobro namakati zemljo. Ne da se pa tajiti, da se suši zemlja tam, kjer ljudje brez vsakega sistema izsekavajo gozdove, kakor v Dalmaciji in na Krasu, kjer je mnogo industrije ali kjer je močno razvita živinoreja, pa je že itak malo vode. V mnogih jezerih, kjer je bila voda močno upadla, se je zopet dvigala, tako v makedonskem jezeru Ostrovi ali v Aralskem jezeru v Rusiji. V Nemčiji so mnoga jezera med Frankfurtom in Reppom do leta 1914 mnogo izgubljala tako, da so na izsuševanih krajih lahko zasadili dreve. Od leta 1915 se je pa začela voda naenkrat dvigati in jezera so se tako napolnila, da je stalo na nekaterih krajih dreve do kron v vodi. Potem je začela voda zopet padati. Ta pojav je bil v zvezi s hudo sušo in nji sledečo deževno dobo.

Kakor pa v zadnji ostri zimi od leta 1928/29 ni bilo mogoče govoriti o prihodu ledne dobe, tako bi bilo tudi zdaj nespametno strašiti ljudi s trditvijo, da se je začela zemlja sušiti. Dokaz, da se nam ni treba bati, da bi se začela zemlja sušiti, je tudi v tem, da imamo na eni strani letos strahovito sušo, na drugi pa poplave. Gotovo je pa, da bo letošnje leto glede vremena zelo muhasto. Morda se moramo zavedati za nenavaden vremenski pojav veliki pegi, ki se je pojavila letos na solncu.

Dva čedna plemiča

Francoska aristokracija ima majhno senzacijo. Grof de Segur je tako divje vozil z avtomobilom, da je bil že večkrat kaznovan zaradi prestopka cestno policijskega reda. Te dni je pa do smrti povozil neko žensko. Videl je sicer, kaj je storil, pa ni ustavil avtomobila, da bi pobral svoj zrtvev, temveč je strahopetno pobegnil. Njegovo početje vsi obojajo. Grof sedi v zaporu v Pontoise. Sodišče pravi, da bo zelo strogo postopalo proti njemu, zlasti zato, ker se je upiral, ko so ga prišli aretirati, pozneje je pa napol vse sile, da bi vplival na sodišče, da bi ga oprostilo, ali mu pa naložilo milo kazen.

V Nizzi so zasačili v neki veliki trgovini tatui, ko je baš spravljal v žep ukraden predmet. Policija je bila zelo presenečena, ko je spoznala v ljubitelju tuje lastnine člana ene najstarejših francoskih plemiških rodbin grofa Berthiera de Savigny. Še bolj so se pa ljudje čudili, ko je preiskava dognala, da se je mladi grof zadnje čase preživljal s sistematičnimi tatvinami luksuznih avtomobilov po francoskih letoviščih.

Lordi o diktaturi

Pod naslovom »Če bi bil diktator« sta izšli v Londonu istočasno dve knjigi. Prvo je spisal Lord Raglan, drugo pa lord Duncany. Oba sta člana angleškega parlamenta. Raglan jemlje vprašanje resno in pripoveduje, kaj bi storil, če bi postal angleški diktator. Med drugim bi preganjal tisk za vsako besedo, ki skuša smešiti ali zaničevati vladu. Za vse državljane bi uvedel potne liste, v katerih bi morale biti fotografije, ime, datum rojstva, bivališče, odtis prstov in državljanska številka, da bi se tako omejili zločini. Uvedel bi sterilizacijo ter obvezen zakon za učitelje in učiteljice, kajti posledice celibata so škodljive.

Lord Duncany se pa norčuje iz diktature. Če bi on postal diktator bi si izbral ime »Veliki Macaroni« v spomin na deželo, kjer se je porodila srečna misel diktature. Kot diktator bi ne smatral pod svojo častjo govoriti vsak dan o oglaših, tovarnih avtomobilih in o tem, kako je treba psu odsekati rep. Obnovil bi star angleški običaj, po katerem pripade kroni vsako orodje, ki povzroča smrt. To bi se nanašalo tudi na avtomobile in zaplenjeni avtomobili bi morali služiti državi.

bi morali služiti državi. Prisilno delo avtomobilov bi bilo dodatek h kazni, ki bi zadela šoferje, obvezna bi bila pa tudi tam, kjer se šofer ni pregrešil. Lastnik zaplenjenega avtomobila bi smel kupiti nov avto, toda ta bi bil poseben znak, tablico z napisom, da je njegov prednik zaprt.

Obdavčenje ločenih mož

V Kaliforniji se strogo drže pravila, da ni dobro človeku z dohodki živeti samemu. Svetopisemskem reku, da človeku ni dobro samemu biti, so se pridružili torej še dohodki. Kalifornijske oblasti so izdale zakon, ki uraja zelo visoke davke ne samo za samce, temveč tudi za ločence, čeprav morajo plačevati alimente. Naložili so jim tako težka davčna bremena, da se kar upogibljejo pod njimi. V Hollywoodu čutijo te davke posebno filmski igralci, ki so že večkrat ločeni. Pripeti se, da živi mož sam in plačuje za svojo osamljenost petkratne alimente. In na take se zakon prav nič ne ozira, odmeri jim davke enako, kakor samcem, ki še niso okusili zakonskega stanu in nikomur ne plačujejo za te sladkosti, temveč žive svobodno, kakor ptičke pod nebom. Nasprotno, nekateri davčni uradniki pravijo ločnim igralcem: »Vi morate plačevati večje davke, ker je vam življenje že večkrat nudilo možnost zateči se v varno pristanišče zakonskega stanu, pa ste vedno pobegnili iz njega. Pri starih samcih je verjetno, da jih nobena ni hotela, da bi pa bili dobri zakonski možje. Vi ste pa dokazali, da niste sposobni za zakonsko življenje.«

Ločeni možje pa zahtevajo, da bi bili obdavčeni samo do tretje ločitve, po četrti naj bi bili pa oproščeni davkov. Svoje stališče utemeljujejo s tem, da so storili za domovino, kar je bilo v njihovih močeh in da se jim ne more očitati komodnost, kakor stari samcem. Biti štirikrat poročen in štirikrat ločen je nesreča, toda kdor nikoli ni plaval po morju, je pač strahopetnež. Guverner Kalifornije se pa bolj ogreva za visoke davke in tako bo ostalo vse pri starem: ločeni možje bodo morali še naprej nositi težka davčna bremena.

Čudna demonstracija

Budimpeštanski list »Magyar Orszag« poroča o čudni demonstraciji patriotičnih madžarskih študentov, ki so se zavzeli za razmnoževanje Madžarov. Omenjeni list poroča, da je število Madžarov v nekem večjem kraju tako padlo, da je postala cerkev odveč in zato so jo v sporazumu z reformirano cerkvijo kot lastnico izročili domačemu društvu nemške mladine v kulturne svrhe pod pogojem, da se bo na vsaki prireditvi v cerkvi igrala madžarska narodna himna, kar naj bi še poznim rodovom pričalo, da je bil ta dom dolga stoletja madžarska cerkev. Nazadovanje Madžarov je tako vplivalo na patriotično visokošolsko mladino, da se je odločila za izreden korak. Najela je tovorni avto in z njim se je pripeljala v četrtke proti polnoči večja skupina madžarskih visokošolcev v dotični kraj, kjer so se polastili v bivši cerkvi zvona in ga pripeljali v petek jutraj v Budimpešto. Tam so ga postavili k cerkvi na

Kalvinovem trgu, nanj pa pritrdili desico z napisom: »Pripeljali smo tega mrljica s pokopališča madžarstva, da bi bil v srcu dežele glasnik madžarskega vstajenja.« Patriotična manifestacija madžarskih študentov je bila pa dokaj pustolovska, kajti nočni čuvaji jih niso hoteli pustiti v cerkev. Zato so si študentje pomagali z zvijačo in natvezili so čuvajem, da so v cerkvi vojaške vaje. Cele tri ure so imeli študentje opraviti z zvonom, predno so ga spravili iz zvonika. Seveda se je zvon zibal in tu pa tam tudi zvonil tako, da so ljudje vstali in prišli gledat, kaj se godi. Nihče si ni upal k cerkvi, da bi ne motil dozdevnih vojaških vaj in ne imel sitnosti.

Iz Novega mesta

Povodnji in pustošenja. Zadnje deževje, ki traja pri nas že ves teden, je napravilo dolenskim posestnikom mnogo škode. Prizadeti so zlasti posestniki, ki imajo svoja polja ob Krki. Reka, ki je prestopila svojo strugo za 1,60 m, je zalila vsa polja pri St. Jerneju do Podsmelnika. Zlasti so prizadeti kraji na levi strani Krke, od vasi Čučje mlake do Hrvaškega broda. Cesto Novo mesto-Krško je voda poplavlila v dolžini 2 km in to od km kama 18—20. Voda stoji na tem poplavljenem delu 1,10 m visoko. Promet na tej cesti se vrši deloma s čolmi, deloma z visokimi vozovi. Avtobusno podjetje Kos, ki vzdržuje na tej progi promet in vozi pošto, vozi sedaj iz Novega mesta z enim vozom do Čučje mlake, kjer potniki, prestopajo na vozove in v čolne, od krške strani pa pride do poplavljenega česte drugi avtobus istega podjetja, ki prevzame prestopajoče potnike v svoj voz in nadaljuje vožnjo v Krško, ker je promet samo na ta način mogoč. Ker je ta del ceste v vsakem večjem deževju izpostavljen poplavi, je iz prometnih razlogov nujno potrebno, da se ta del ceste dvigne vsaj za 1,20 m. So pa poplave bi bil mogoče neoviran promet tudi ob poplavih. V teh krajih so posevki domalega vsi uničeni. Ljudstvo je že lansko leto ob velikih spomladanskih nadvih in povodnjih utrpelo veliko škodo. Tem hujše je pri-zadeto sedaj, ko je deževje hit prod durmi, polja pa so uničena.

Avto ga je podrl. Te dni je vozil skozi Mali Slatnik avto zagrebške tvrdice Penkala, ki se je vračal z ljubljanskega velesejma domov. Na cesti je bilo več vaških otrok, ki so se brezbrizno igrali. Nakičje je hotelo, da je prišel pod vozilo šletni posestnikov sinček Anton Kodrml. Vozilo je fantička podrla, da je zadobil notranje poskodbne in se pobil na glavi. Sam lastnik avtomobila je dedčca naložil v svoj voz in ga zapeljal v bolni-ko, potem je pa obvestil o nesreči orož-nike.

Za birmo se je preskrbel. V bližnjem smihelu se bo vršila v nedeljo birma. Ob takih prilikah se rabi nova obleka in je treba pripraviti tudi boljše kosilo in če potrebnih stvari nima doma, si jih je treba preskrbeti. Tega menja je bil tudi neznan umzoviv v smihelu. V ta namen je igral bil ugodno deževno in temno noč od torika na sredo in je vilmor pri restav-raterju Francu Plešku, kjer je vzel pet novih moških srajc, pri Anli Hrastru 2 steklenici žganja, večjo množico cigaret in nekaj gotovine, Ivanu Mišajku pa je od-nesel 5 kosič in 5 piščancev. Skupna vrednost pokradenih predmetov znaša okrog 900 Din. Ker se je v tem kraju v zadnjem času pripetilo že več stičnih do-godkov so postali domačini bolj pozorni in čuječi.

Iz Ptujja

Nabori v mestu Ptujju bodo v pone-deljek 9. julija s pričetkom ob 9. uri v prostorih deške snovne šole. K naboru morajo priti vsi mladeniči rojeni leta 1914, vsi začasnno nesposobni letnikov 1908 do 1913 mladeniči rojeni leta 1916, ki mislijo, da so absolutno nesposobni za vo-jasko službo. Vsi začasnno nesposobni vo-jaske obvezniki, rojeni leta 1903, vsi ob-vezniki operativne in rezervne vojske, ki mislijo, da so za delo nesposobni, pa njho-va nesposobnost vpliva na rok rekrutove službe. Rezervni oficirji ki imajo unifor-mo predstaviti rekrutni komisiji med po-slovanjem v Ptujju. Podrobnejša pojasnila daje tudi mestni magistrat.

Svečanosti v Ptujju ob priliki žup-nega zleta mariborske sokolske župe, se vršepo sledečem sporedu: v soboto 9. t. m. popoldne ob 16. uri tekme članstva ob pol 21. uri akademija na Tyrševem trgu. V nedeljo 10. t. m. popoldne pri jutranjih vlakih sprejem gostov, ob 8. uri skupne za vse oddelke. Ob pol 10. uri v »Svici-ri« zbor društvenih naedelnikov in naedelnic, ob 11. uri povorka skozi mestne ulice s pozdravom pred mestnim magistratom. Popoldne ob 16. uri javen nastop na let-nem telovadišču v Ljudskem vrtu, kjer bo po telovadbi ljudska veselica. — Za goste je poskrbljeno za cenena in ugodna prenočišča, ravno tako tudi za prehrano. Okolica se naproša, da sodeluje pri povorki, zlasti moški na konjih in v narod-nih nošah.

Izsleden umzoviv. Prijatelj tuje last-nine Kranjskega avtomobila, delavec iz Leskoveca v Halozah, se je te dni mudil v Celju, kjer je bil nastanjen v neki gostilni skupno s svojim tovarišem Rihardom. Kranjc je iz-rabil ugodni trenutke ter tovarišja izmak-nil dva fotoaparata, letno suknjo, nekaj perila, žepno uro in drugo ter jo pobri-sal iz Celja. Celjska policija je o tatvini obvestila ptujsko policijo, ki je tatu kmalu izsledila ter ga izročila sodišču. Nekaj predmetov so še dobili pri njem, dočim je Kranjc ostale že prodal.

Ker mu ni zašla žepa.

Vidiš, ženica, že mesec dni te pro-sim, da bi mi zašla žep, pa ga še zdaj nisi. Posledice pripiši sebi. Izgubil sem poročni prstan.

Ni šlo drugače.

Mož zašepeta med pojedino ženi: Zakaj si pa povabila toliko gostov? — Venjemi mi, da ni šlo drugače. odgovori žena tiho. — Saj sem morala povabiti vse tiste, ki so nam posodili jedilni pribor in posodo.

KAVERNA STRITAR
vsak večer koncert — prvo-vrstne pevačice. 1982

NA JAVNI DRAŽBI
se prodaja prvovrstno motorno kolo 9. t. m. ob 9. uri v skladišču: Ahacijeva cesta št. 10. 2027

PRED NAKUPOM ZIME
si oglejte paviljon »F« (zunanj prostori) pri Remicju. Dobro in poceni blago. — Ne bo vam žal! 2025

CELEGA OCVRTEGA
PIŠCANCA ZA DIN 16.—
dobiš samo v gostilni Mevžej, preje Plankar, Dolensjska cesta. Lep izprehod, krasen senčnat vrt, izborna vina. 2024

MALINOVEC

pristen, naraven, s čistim slad-k